

2020.10.04

Till Näringsdepartementet:

Remissvar på Naturvårdsverkets förslag på Jakttider
diarienummer N2020/01735/FJR

Jakttider är ett centralt viktigt verktyg för viltförvaltningen, och en regelbunden översyn av dessa är en förutsättning för adaptiv viltförvaring. Så här kommer Revolution Rovs synpunkter på Naturvårdsverkets förslag, som regeringen nu lagt ut på remiss, diarienummer N2020/01735/FJR. Av totalt dryga 10 miljoner i Sveriges befolkning tillhör ca 280 000 stycken den svenska jägarkåren, om man utgår från de som löst jaktkort (då måste man dock räkna bort ca 28 000 som är utländska medborgare). Merparten av de som jagar i Sverige har jakt som hobby, fritidsintresse och i flertalet enkäter svarar de själva att det viktigaste för dem är att i första hand naturupplevelsen, kamratskap, avslappning och spänning. Studier påvisar också att kostnaderna för jakten överstiger värdet på det eventuella kött de svenska jägarna tillskansar sig genom sin jakt. Något som behöver finnas med i ett tydligt perspektiv till jaktidsöversynen.

Regeringen gav naturvårdsverket i uppdrag att se över de jakttider som regleras i jaktförordningen andra paragrafen (2018:639) och **vid behov föreslå ändringar**. Där upplevde Revolution Rov att det kändes väldigt luddigt i ramarna och uppstyrningen kring denna översyn:

Vem eller vilkas behov ska ligga till grund för den allmänna jakttiden? Vilka blev utvalda till beredningsgrupper och på vilka grunder? Vilka har tolkningsföreträde i frågor kring jakt? Och hur definieras dessa behov? Det ska komma att tas en hel del viktiga beslut för den allmänna jakttiden i vårt land för de kommande sex åren, och det sägs ske helt öppet och med en direkt kontakt med olika intressegrupper utan att detta beskrivs och informeras om. Det leder ju osökt tanken åt att det tas en massa dolda beslut på en icke offentlig agenda med ensidiga intressen.

Därför känns det lite bättre när nu även regeringen lägger ut det rådande förslaget på remiss ännu ett varv.

Förslaget utgår från att **Jaktidsöversynens syfte och målbild för jakttider** är att jakttiderna

- uppfyller nationell lag, Art- och habitatdirektivet, Fågeldirektivet och de internationella överenskommelser som Sverige förbundit sig att följa.
- i möjligaste mån inte tillåter att vilt jagas under parnings- och uppfödningstid. Detta kan behöva åsidosättas när det är motiverat utifrån ett samhällligt perspektiv.
- ligger i linje med Strategi för svensk viltförvaltning.

När det gäller *att i möjligaste mån* inte tillåta att vilt jagas under parnings- och uppfödningstid och att detta kan behöva åsidosättas när det är motiverat *utifrån ett samhällligt perspektiv*. Önskar Revolution en tydlig klar definition av vad *möjligaste mån* är, samt av *samhällligt perspektiv*.

Vems intressen, faktagrund ligger till grund för beslut för detta? Hur säkerställs neutrala och sakliga beslut i dessa frågor?

Jakttider vid licens & skydds jakt ligger inte inom avgränsning av allmän jakttid, men tål ändå att lyftas i samband med jaktidsöversynen till regeringen. Då det aldrig framkommer frågeställningar inom detta område. Men de är ack så viktiga att lyfta. Så här kommer några synpunkter:

EU:s medlemsländer har antagit flera direktiv för att motverka förlust av biologisk mångfald, bland annat art- och habitatdirektivet (direktiv 92/43/EEG). I direktivet finns listade arter och naturtyper

som är av intresse att bevara för att säkra den biologiska mångfalden inom EU:s medlemsländer. Där finns bl. a den svenska vargen. Vargen som art, har sin parningstid i februari-mars, valparna föds sen i april-maj och är sedan beroende av sina föräldradjur tills de uppnått en ålder av ca två år då de blir könsmogna och självmant lämnar sin familj för att söka efter en egen partner. De är beroende av att bo kvar i sin flock tills dess för att fostras till goda och trygga vargindivider, med allt vad det innebär. Lära sig jaga vilt, fostras i en skygghet för människor med mera. Detta är aspekter som bör vägas in all form av jakt på varg. Man bör därför inte skjuta föräldradjur under denna tid. Vilket i praktiken innebär att man aldrig kan skjuta föräldradjur i revirmarkerande vargrevir. De borde vara strängt fredade för att garantera vargens fortlevnad i vårt land.

Ändå beslutas det om skydds jakt på grunder som *samhälleligt perspektiv (?)* från en mycket liten del av svenska befolkningen. Hur är det förenligt?

Parningstiden för lodjur börjar i slutet av februari och pågår under mars månad. Det är precis då licensjakten på lo börjar. Det är inte tillåtet att störa djur under deras parningstid, enligt 4§ i artskyddsförordningen! Vid tiden för licensjakten är även fjolårsungarna fortfarande beroende av sin mamma, så skjuts moderdjuren blir konsekvenserna av jakten att stammen kommer att minska än mer, än bara genom de djur som faktiskt skjuts, eftersom en del ungar då förlorar sin mamma och därför kommer att dö av svält. Ändå sker licensjakten på lo då. Varför?

Strategi för svensk viltförvaltning ska vara vägledande för myndighetens viltarbete. Enligt den strategin ska beslut fattas så nära de människor som berörs som möjligt. Det betyder att förvaltningen till stor del ska styras på regional och lokal nivå. VAD är det som säger att människor inom ett lokalt område överhuvudtaget har kännedom om hur olika arter påverkar varandra, eller vad som sker om några av de minskar eller ökar på grund av olika sorters jakttryck, eller att de överhuvudtaget bryr sig om det? Det behövs sakkunniga människor i profession, med en överskådlig blick för natur, ekosystem och biologisk mångfald för sådana uttalanden och beslut, inte lekmän med specifika hobbyintresseområde att få skjuta vissa djur som för fram åsikter och fattar dessa beslut.

Det pratas en del om att rovdjuren i vårt land polariserar vårt samhälle. Att det är av största vikt att det är de människor som får leva med de negativa konsekvenserna av rovdjursstammarna som ska få det avgörande inflytandet på besluten.

Revolution Rov anser att det går helt emot det demokratiska styre vi har i Sverige. Demokrati kännetecknas av just folkstyre, inte att beslut ska tas utifrån en liten del eller grupp av befolkningen. Därför går det inte heller att ta beslut om jakt med antalet rovdjur inom lokala delar av landet och dess population som utgångspunkt. Ska man se till arternas totala fortlevnad på nationell nivå måste alla beslut utgå och synkroniseras från de totala stammarna i vårt land. Jägarnas lokala sifferfixering taget ur ett vidare perspektiv kan komma att få biologiska och ekologiska konsekvenser som sträcker sig långt bortom de direkt berörda som anser sig har tolkningsföreträde i sakfrågan just nu idag i Sverige. Det är något som borde lyftas och beaktas mycket mer i de beslutfattandes korridorer.

Övergripande konsekvensbeskrivning, generellt menar Naturvårdsverket att alla förslag ligger i linje med översynens målbild. Det innebär att ni anser att förslagen bedöms inte ha negativ påverkan på bevarandestatusen för någon av arterna.

Remissförslaget säger: "Jakttider och ändringar av dessa berör ett stort antal aktörer, framförallt jägare, markägare, det rörliga friluftslivet, länsstyrelser m fl. Naturvårdsverket gör bedömningen att förslagen inte innebär någon ytterligare inskränkning för det rörliga friluftslivet."

Revolution Rov skulle måste då framhäva att jakten först främst påverkar de djur jagas och sen skjuts. För de är det slutet på livet, ibland även deras ungar. Enligt statistik skjuts det närmre en miljon vilda djur varje år i Sverige, det är i genomsnitt 2739 djur om dagen.

Detta borde sättas i proportion till att jakt i dagens Sverige främst är en hobby och ett nöje för dem

som jagar. Det är inte för att det är jägarnas enda möjlighet till födosök eller överlevnad. Utan som fritidsintresse, och som de själva säger rekreation.

Trots att djur inte finns inte till för att vara måltavlor eller produkter för oss människor. De är integrerade i ytterst komplicerade ekologiska nätverk med andra organismer, berggrunden och klimat, med andra ord det nätverk som utgör grunden för även människan existens och välbefinnande. Den allmänna jakttiden borde enbart utgå från vad djuren, den biologiska mångfalden, naturen, miljön och ekosystemen behöver. Inte jägarna, markägare, inte det rörliga friluftslivet de har bara marginaliserade biroller i dessa frågor. Då skulle den förmodligen se helt annorlunda ut...!?

Remissförslaget säger också att "det vilar ett ansvar på den som har rätt att jaga att göra detta på ett hänsynsfullt sätt så att konflikter mellan olika intressen minimeras, samtidigt som det finns ett ansvar för den som nyttjar allemansrätten att vistas i naturen på ett sätt som inte stör jakten."

Här sätts olika fritidsintressen emot varandra. Vad är att jaga på ett hänsynsfullt sätt? Hur kännetecknas det? Hänsynsfullt för vem/vilka? Det är inte ens skyldighet att sätta upp jakt pågård skyltar, det är bara en rekommendation. Det borde införas ett beslut och riktlinjer för sådana skyltar. Vad är att störa en jakt? Är det att röra sig i naturen? Och vad gör i så fall att jägarna och deras jakt har företräde och ensamrätt på marker, inte bli störda i naturen för att de ska kunna ägna sig åt sin hobby, om det finns vandrare eller naturfotografer som vill utöva sin? Mycket luddiga rekommendationer som gjorda för egna tolkningar och verklighetsuppfattningar.

Under punkten **utgångspunkt allmän jakt - strategi för svensk viltförvaltning** står i förslaget att läsa

"I Strategi för svensk viltförvaltning framgår att jakt, viltturism och annat brukande av vilt inte ska begränsas av omotiverade hinder utan utgångspunkten är att det ska främjas. En åtgärd som identifierats i strategin för att främja brukandet av vilt är att verka för att så många arter som möjligt är föremål för allmän jakt. Detta i syfte att både underlätta lokal förvaltning och minska myndigheternas administration. Vidare framgår att det ska vara enkelt för olika grupper att ta del av olika former av brukande och för jägare att få tillfällena att jaga. Allt brukande ska ske enligt de bestämmelser och internationella åtaganden som finns och med ett etiskt förhållningssätt. Vidare framgår att viltet ska kunna brukas på ett mångsidigt sätt som skapar värde i flera led – för naturupplevelser, friluftsliv och turism, jakt som fritidsintresse eller näring, produktion och förädling av kött och andra produkter."

Revolution Rovs synpunkt på detta är: varför ska jakt på så många som djurarter som möjligt kunna bedrivas utan särskilt tillstånd och antalsbegränsning av människor som gör det som ett fritidsintresse? Är det verkligen det bästa ur ett långsiktigt perspektiv och behov för vår fauna, eller bara att tillgodose deras intressefokus för stunden?

Vi ställer oss också väldigt frågande till att det vidare står "i strategi för svensk viltförvaltning att viltet ska kunna brukas på ett mångsidigt sätt som skapar värde i flera i led – för naturupplevelser, friluftsliv och turism, jakt som fritidsintresse eller näring, produktion och förädling av kött och andra produkter. Populationsreglerande jakt sker främst genom allmän jakt, och på nyss nämnda strategi på arter som orsakar stora skador särskilt främjas." Är viltets främsta uppgift i vår natur verkligen att brukas av människan? I och med detta uttalande påvisar ni att ni inte anser att de inte har något som helst egenvärde eller existensberättigande för sin egen skull. Eller ekosystem och biologisk mångfald.

Det påvisas i jaktidsöversynen för allmän jakt att vilt inte ska jagas under parning- och uppfödningstider. Men att detta undantagsvis kan behöva åsidosättas när det är motiverat utifrån ett samhällsligt perspektiv, exempelvis rådande skadesituation i jord- och skogsbruk. Detta är något vi motsäger oss kraftigt, om det uppstår enskilda individer (oavsett art) som visar sig vara

skadedjur och de inte ligger under allmän jakttid, SKA beslut om avskjutning på dessa ligga under skydds jakt. Med obligatorisk ansökansförfarande. Vi kan aldrig börja skuldbelägga en hel art pga. av vissa individers uppförande eller beteende.

De nya allmänna jakttiderna har utgångspunkt att **jakten ska anpassas efter tillgången på vilt**. Att markägare och jakträttshavare ansvarar för att jakten anpassas efter tillgången på vilt och att viltet vårdas i syfte att bevara de viltarter som tillhör landets viltbestånd och de fågelarter som tillfälligt förekommer naturligt i landet, samt att främja en med hänsyn till allmänna och enskilda intressen lämplig utveckling av viltstammarna.

Där lägger ni ett stort ansvar och förtroende ligger på den enskilda att avskjutning för respektive viltart ligger på lämpliga nivåer och lämpliga individer och ni lämnar det helt öppet för enskilda tolkningar som kanske inte alls kommer djurlivet till gagn. Denna formulering utgår från att varje enskild jägare av Sveriges dryga 280 000 jakkortsinnehavare är väl insatta och ständigt uppdaterade på såväl den närliggande men även djurens status i hela Sverige, för allt hänger ihop. Och det tror vi med största sannolikhet att inte alla jägare lever upp till. Vi anser att det borde vara obligatoriskt att rapportera in alla skjutna djur, oavsett art eller bevarandestatus på de. Samt att varje jägare borde ha en rimlig kvot på hur många djur av varje art de får skjuta. Detta för att förhindra ren lust- och nöjesjakt på vissa arter. Dessutom borde länsstyrelserna ha tillsynsgrupper som oanmält kontrollerar jakt då och då, för att förhindra överskjutningar och illegal jakt.

Jakttidsförslaget säger också på att möjliggöra ökad avskjutning för att minska skadorna är långa jakttider. På så sätt ges jägarna fler tillfällen att utöva jakt på när lokala förutsättningar är lämpliga. En förlängning av jakttiden behöver inte innebära ett ökat jakttryck. Sambandet mellan jakttidens längd och avskjutning är oklar, men att utökade jakttider möjliggör fler jakttillfällen är klart. Jägare har, precis som alla andra, inte obegränsat med tid. Med den formuleringen påvisar ni att jägarnas perspektiv går först. Inget om djurens perspektiv. Hur kan jägarnas tid att utöva sitt fritidsintresse ligga till grund för att jakttiden ska ökas? Jägarna precis som alla andra får utöva sin hobby när de passar in. Och det säger sig väl själv att om vi ökar den befintliga jakttiden som finns idag så kommer fler djur skjutas. Idag skjuts Sidan 3 (3) nästan en miljon vilda djur om året i Sverige, om jakttiden utökas hur många djur kommer då att skjutas? Den kanske viktigaste frågan är ändå varför? För naturupplevelsen, spänningen? För det är ju inte djurens och naturens bästa som ligger till grund för detta.

Allmän jakttid, rödräv belyser ni ”enligt principerna för jakttidsöversynen bör jakttiderna när det är möjligt synkroniseras i landet när det är möjligt med hänsyn till den biologiska jakttidsramen”. Jakttiden borde enbart utgå från de lokala förutsättningar som påverkar djur och natur på enskilda platser, och med tanke på hur skilda väderförhållandena är från söder till norr så ser tex parnings- och valpningstider väldigt olika ut. Att synkronisera jakttiden över landet känns bara som ett sätt för jägarkåren att få ytterligare tid att skjuta av fler rävar. Inte ur ett naturvårdande perspektiv. I dagsläget har vi uppskattningsvis ca 100 000 rödrävar i Sverige, årligen skjuts ca 60 000 och mellan 6000–12 000 trafikdödas. Hur kan det ses som viltvård att människan då på eget uppsåt fortsätter skjuta av mer än hälften av den befintliga stammen varje år? Och att dessutom utöka jakttiden för den?

Allmän jakttid, skogsmård står att det finns ca 30 000 individer i Sverige och enligt statistik skjuts ca 11 000 av de årligen. Ert förslag är att harmonisera jakttiden i landet genom en tidigare jaktstart för länen i mellersta och södra Sverige och att förslaget framöver tillåts på Gotland OM arten skulle upptäckas där. Hur kan det ens tas preventiva beslut i en Jakttidsöversyn som görs vart sjätte år. Är jägarkåren så rädd att de ska behöva vänta några år på att skjuta mård på Gotland, eller är det tom med så att det planeras att sättas ut mård där just för att få skjuta de? Jakttiderna borde väl sättas

utifrån befintliga behov?! Enligt principer för jaktidsöversynen bör jakttiderna harmoniseras i landet så långt som möjligt, men varför då öka jakttiden på skogsmård i hela landet om man redan idag skjuter av 1/3 av stammen varje år. Hur är det ens försvarbart? Och vi håller med om att det saknas kunskap om mårdungarnas överlevnadsmöjligheter i augusti vilket motsäger förslaget om att harmonisera jaktstarten med starten för hundträning på fågel, där samma jakthundar kan användas. I er konsekvensanalys av liggande förslag menar ni på att längre jakttider möjliggör utökad jakt efter skogsmård vilket kan medföra positiva effekter för flertalet markhäckande fåglar och annat småvilt. Vi undrar då vad syftet med det skulle vara? Är det för att jägarkåren vill kunna fortsätta jaga dessa markhäckande fåglar utan inskränkning. För om de fick sluta jaga dessa skulle ju mårdens föda inte vara något problem för vår natur.

Allmän jakttid, grävling förslaget innebär att jaktens sluttid tidigareläggs i hela landet vilket är en justering till artens biologi. Det håller vi till fullo med om. Men vi ställer oss väldigt frågande till att det preventivt skrivs in att OM grävling etablerar sig på Gotland bör jakt tillåtas där. Då jaktidsöversyn förekommer var sjätte år känns det mycket märkligt att skriva in eventuella förutsättningar framöver, denna jaktidsöversyn borde grunda sig på dagens underlag, inte eventuella framtidsscenario, som man i så fall tar ställning till då. Ni säger också att med ny kunskap om klimatförändringens påverkan på arternas reproduktionsbiologi kan det bli aktuellt med att överväga att harmonisera jakttiden för iller, mård, räv, grävling. Det skulle förenkla för jägare, markägare och allmänhet. HUR kan översynen av jakttid över huvud taget grunda sig på att förenkla för människan. Borde inte all grund och perspektiv som ligger till grund för beslut vara ur djuren och naturens. Detta är ju rent förkastligt. Vill man jaga är det väl bara att hålla sig ajour med jakttiderna. Tidigare tillskriver ni ju jägare och jakträttsinnehavare hela ansvaret att se till att jakten anpassas efter tillgången på vilt och att viltet vårdas i syfte att bevara de viltarter som tillhör landet, då är väl det minsta man kan begära att de håller reda på vilka jakttider de olika arterna ligger under? Varför då dessa harmoniseringar som ökar jakttiden?

Inskränkningar i jakten, tid på dygnet. Förslag gällande björn, sedan nuvarande regel för jakt på björn infördes har såväl tränade eftersöksekipage för björn såväl som teknisk avancerad eftersöksutrustning tillkommit. Björn är också den enda av de stora rovdjuren där åteljakt är aktuellt. Revolution Rovs kommentar till detta blir att åteljakten på björn också är en jaktform med väldigt hög andel av olagliga åtlar och med olagligt innehåll. Är det något Naturvårdsverket verkligen vill främja och stödja? Det borde göras en ordentlig översyn och åtstramning om åteljakt på björn är särskilt lämpligt att överhuvudtaget få fortsätta att brukas.

Tider för jakt med hund och jaktträning med hund, utgångspunkterna för jaktidsöversyn är att vilt inte ska jagas under parnings- och uppfödningstid. Men påvisar även att när det är motiverat utifrån samhällets behov av avskjutning för att minska skadeproblematik kan principen behöva åsidosättas. Samt att tidigaste starttidpunkt för jakt och jaktträning med hund för respektive vilt är när ungdjuret klarar en kortvarig separation från föräldrarna. Hänsyn bör också tas till när övrigt vilt i samma habitat som det som jagas är känsligt för störning. Olika vilt är olika känsligt för störning. Revolution Rovs motfråga blir då, vem och hur kontrolleras detta? Behöver jägarna rapportera att/när de jagar eller jakttränar hund någonstans? Detta borde ju registreras någonstans för kontroll och säkerhet av riktlinjer följs. Ni säger också att enligt JF 18 § andra stycket ska jakt och jaktträning med hundar bedrivas på ett sådant sätt att viltet med hänsyn till hundens egenskaper respektive snöis- och temperaturförhållandena inte utsätts för onödiga påfrestningar. Var finns definitionerna för detta? Är det upp till var och en att avgöra? Och HUR kontrolleras graderna av onödigt påfrestande? Om det inte görs blir det lätt till fagra ord, men helt utan verklig substans. Vi anser inte att varje enskild hundägare idag är kapabel till denna bedömning, utan att det verkligen är godtyckligt hur

både jakthundar och vilt behandlas idag. Ni hänvisar till Strategi för svensk viltförvaltning som säger att beslut ska fattas så nära de människor som berörs som möjligt. Det känns mycket märkligt att dessa frågor ständigt skall tas ur ett mänskligt perspektiv. Djurens egenvärde verkar inte vara lika viktigt för er. Ni gör också bedömningen att en lämplig starttidpunkt för jaktträning av hundar på varg, järv och lo är en månad före jaktstart. Samt att sluttiden sätts på ett i förhand givet datum inom perioden för licensjakt, vilket låter bra. Det vi ställer oss frågande till är varför de län som inte blivit tilldelade någon licensjakt ska ha rätt till att jaktträna sina hundar. Om antalet individer är så lågt att det inte berättigar någon licensjakt, varför då stressa de med jaktträning av hundar. Det vore väl bättre om de bara fick leva sina liv ifred. Vi kan inte heller förstå Naturvårdsverkets kommentar om att behovet av att träna unga oerfarna hundar och deras förslag att dessa fortsatt ska få släppas ihop med en erfaren björnhund under licensjakt på björn. Hur kan det vara det bästa för de vilda djuren? Ännu en gång lägger ni en stor ansvarsbörda på jägarna när ni säger att det är upp till varje enskild situation att då bedöma läget, och detta utan vidare kommentatorer eller riktlinjer.

Revolution Rov vill nu slutligen återigen trycka på att i beslut som dessa kring jakttid måste ni se till ett helhetsperspektiv, djurens egenvärde och existensberättigande. De lever enbart sina liv efter sina instinkter i vår natur och det är vår skyldighet att se till att de har de bra. Biologisk mångfald och ekosystem likaså. Att tillgodose jägarnas behov att få utöva en hobby på ett enkelt sätt måste vara en sekundärfråga. Så i ert vidare arbete med jakttingsöversynen vill vi att ni tar med er riksdagens definition av miljö kvalitetsmålet; ”Den biologiska mångfalden ska bevaras och nyttjas på ett hållbart sätt, för nuvarande och framtida generationer. Arternas livsmiljöer och ekosystem samt deras funktioner och processer ska värnas. Arter ska kunna fortleva i långsiktigt livskraftiga bestånd med tillräcklig genetisk variation. Människor ska ha tillgång till en god natur- och kulturmiljö med rik biologisk mångfald, som grund för hälsa, livskvalitet och välfärd”.

Vänligen Revolution Rov

Organisationsnummer 802529-7618

Email: revolutionrov@gmail.com Tfn: 076 414 80 12